

Szanowni Czytelnicy,

obecny numer „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie / Cracow Review of Economics and Management” jest tysięcznym numerem w historii naszego czasopisma. Tradycja i ciągłość czasopisma, w którym prezentowane są wyniki badań naukowych, stanowią zobowiązanie do dalszego jego rozwoju poprzez podnoszenie wartości merytorycznej zamieszczanych w nim opracowań, usprawnianie procesu wydawniczego oraz zwiększanie widoczności w międzynarodowym środowisku naukowym. Na treść tego numeru składają się artykuły z zakresu ekonomii i finansów, rachunkowości oraz zarządzania.

W pierwszym artykule Łukasz Markowski podejmuje kwestię konwergencji realnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej i strefy euro z perspektywy struktur gospodarczych. Na podstawie badań przeprowadzonych za pomocą hierarchicznej analizy skupień autor zaobserwował równoczesne występowanie tendencji dywergencji i konwergencji. Stwierdzone podobieństwo struktur wartości dodanej brutto w ramach Unii Europejskiej jest odzwierciedleniem różnych procesów i zjawisk mających miejsce w gospodarkach. Przeprowadzone badania stanowią próbę oceny podobieństwa struktur gospodarczych krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Jest to istotne zagadnienie w kontekście nowych wyzwań dla gospodarek unijnych oraz nieadekwatności kryteriów konwergencji do rzeczywistości makroekonomicznej.

Pomiar i ocena efektywności instytucji badawczych w Polsce, funkcjonujących na podstawie różnych ram prawnych stanowią przedmiot artykułu autorstwa Łukasza Brzezickiego i Artura Prędkiego. Badania przeprowadzone z wykorzystaniem modelu SBM należącego do nieparametrycznej metodyki DEA wykazały, że badane grupy instytucji funkcjonują w odmienny sposób. Autorzy podkreślają, że część analizowanych jednostek charakteryzowała się nieefektywnością działań w obszarze badawczo-rozwojowym, wskazując potencjalne przyczyny tego stanu rzeczy, które będą przedmiotem ich dalszych badań.

Bartłomiej Nita i Piotr Oleksyk omawiają w kolejnym artykule czynniki stymulujące oraz czynniki utrudniające współpracę przedsiębiorców i jednostek badawczych w zakresie projektów innowacyjnych. Autorzy przyjęli założenie, że decyzje o podjęciu współpracy podejmowane są w wyniku analizy potencjału przedsiębiorstwa, prognozy przyszłych efektów oraz możliwości finansowania. Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród podmiotów reprezen-

tujących działalności wytwórcze i usługowe z zakresu wysokich i średniowysokich technologii stwierdzono kluczowe znaczenie umowy między partnerami. Zwrócono uwagę na odmienne priorytety przedsiębiorców i badaczy – ci pierwsi motywowani są głównie chęcią szybkiego zarobku, drudzy zaś możliwością publikacji w wysoko punktowanych czasopismach. Ponadto zauważono luki w obszarze współpracy ukierunkowanej na komercjalizację badań.

Efektywność pracy zdalnej stanowi przedmiot rozważań w artykule autorstwa Grzegorza Wojtkowiaka. Autor omawia kwestię postrzegania pracy zdalnej przez pracowników oraz menedżerów. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że technologia wpływa pozytywnie na innowacyjność i organizację, ujemne jej oddziaływanie obserwuje się zaś w sferze komunikacji i relacji. Opinie menedżerów mimo ich różnorodności nie były ze sobą sprzeczne. Wskazano również kluczowe zmienne wpływające na rozwój pracy zdalnej, a mianowicie: programowanie pracy, zapewnienie autonomii, podtrzymywanie relacji i własne umiejętności.

Wypalenie zawodowe stanowi wyzwanie dla pracowników, organizacji i gospodarki. Sylwia Michałak i Iwona Olejnik podejmują ten problem w odniesieniu do młodych ludzi studiujących lub rozpoczynających pracę. Na podstawie badań jakościowych przeprowadzonych w formie zogniskowanych wywiadów grupowych ustalono, że respondenci są świadomi zjawiska wypalenia zawodowego i jego skutków. Proponują oni sposoby przeciwdziałania powstawaniu tego zjawiska, podkreślając jednocześnie, że mogą one być niewystarczające w środowisku pracy, w którym pracodawca nie podejmuje aktywnych działań profilaktycznych w tym zakresie.

Kolejne trzy artykuły poświęcone są problematyce finansowej i rachunkowości. Beata Sadowska i Konrad Kochański analizują kwestię wykorzystania narzędzi rachunkowości w logistyce. Na podstawie przeglądu literatury oraz badań ankietowych przeprowadzonych wśród specjalistów zajmujących się zawodowo powyższymi zagadnieniami stwierdzono, że w przypadku działalności logistycznej najbardziej odpowiedni jest rachunek kosztów oraz podsystem rachunkowości zarządczej. Przedsiębiorstwa działające w tej branży stosują w pierwszej kolejności rachunek kosztów procesów oraz rachunek kosztów docelowych. Autorzy wskazują również najczęściej występujące bariery wdrażania i wykorzystywania narzędzi rachunkowości zarządczej w logistyce, zaliczając do nich: brak doświadczenia pracowników w stosowaniu danego instrumentu, wysokie koszty wprowadzania zmian oraz niewystarczający poziom wiedzy i kwalifikacji pracowników.

W kolejnym artykule Michał Comperek i Iryna Shchyrba dokonali oceny jakości wyników finansowych netto raportowanych w sprawozdaniach finansowych międzynarodowych spółek publicznych wchodzących w skład indeksu WIG-CEE. Na podstawie przeprowadzonych badań, w których wykorzystano zdywersyfikowane współczynniki stabilności i gładkości zysku (straty) netto oraz wskaźniki

dyskrecjonalnych różnic memoriałowych, stwierdzono, że w badanych przedsiębiorstwach występowało intencjonalne obniżanie wyniku finansowego netto. Autorzy konkludują, że ewaluacja jakości wyniku finansowego netto powinna być dokonywana na podstawie zróżnicowanych miar ekonomicznych, co zmniejsza ryzyko błędnej oceny.

Ostatni z artykułów prezentowanych w tym numerze poświęcony jest terminowości publikowania raportów okresowych w czasie pandemii COVID-19. Bartłomiej Lisicki i Iwona Franczak oceniają w nim terminowość przekazywania raportów okresowych przez emitentów notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. W badaniach wykorzystano przegląd literatury i aktów prawnych oraz dokonano statystycznej weryfikacji terminowości przekazywania raportów okresowych. Na tej podstawie stwierdzono, że pandemia COVID-19 nie wpłynęła negatywnie na terminowość publikacji raportów okresowych spółek notowanych na GPW w Warszawie.

Kończąc przegląd treści artykułów składających się na drugi numer „Zeszytów Naukowych”, zachęcam do zapoznania się z omawianymi w nich koncepcjami, metodami i wynikami badań.

Prof. dr hab. Aleksy Pochtowski
Redaktor naczelny